1 237

СМРТ ФАШИЗМУ — СЛОБОДА НАРОДУ!

Поштарина плаћена у готову.

Млади борац

ОРГАН УЈЕДИЊЕНОГ САВЕЗА АНТИФАШИСТИЧКЕ ОМЛАДИНЕ СРБИЈЕ

Број 23 Година II | 29 МАРТ 1945 | ЦЕНА 10.— ДИНАРА

ЧЕТИРИ ГОДИНЕ

У ове дане славимо четврту годишњицу 27 марта. Тога дана 1941 г. почела је славна борба наших народа, борба на живот и смрт за народни опстанак, за ослобођење од сваковрсног угњетавања. Неодољива мржња према ропству, мржња која се 23 године купила, кап по кап, у борби против великосрпског угњетавања народа, избила је свом својом силом. А колико су год наши народи мрзели рапство, колико год су мрзели нашег вековног непријатеља немачког завојевача, толико исто су волели слободу. Никад неугасива љубав према великом и братском Совјетском Савезу, према највећој словенској земљи Русији, љубав коју су 23 године тамницама и пендрецима хтели да униште, 27 марта је као лавина избила по целој нашој земљи.

Реке људи у Београду и другим градовима наше земље срушиле су 27 марта издајнички потез владе Цветковић—Мачек, која је 25 марта била потписала срамни тројни пакт. 27 марта 1941 свако је могао изаћи на улицу слободно да каже шта мисли, јер је тога дана народ био господар. Али тада наши народи још нису имали довољно искуства у остваривању својих жеља. Влада Симовића, која је дошла после 27 марта, била је састављена од разних политичара, од којих су неки у току четири године наше ослободилачке борбе показали своје право лице, лице најгорег издајника — немачког помагача. Тако састављена, та влада није ни могла да испуни ни основне захтеве народа: чишћење војног и државног апарата од петоколонашких и фашистичких елемената, равноправност свих народа Југославије и савез са СССР. Симовићева влада је и даље задржала у Генералштабу петоколонашке генерале, на челу са Недићем. И таква југословенска војска и југословенска држава морале су 6 априла да капитулирају. Али остали су наши народи који се никад нису помирили са капитулацијом. Док су одбегли министри седели у Лондону и проповедали да треба сагнути главу и подметнути врат окупаторском ножу, дотле су наши народи водили надчовечанску ослободилачку борбу и у сред Хитлерове „европске тврђаве" створили своју војску и своју народну власт.

27 март 1941 улази у историју наших народа као један од најсветлијих њених момената. Ми се тада нисмо уплашили огромне немачке машине, која је један за другим газила европске народе. Наши су људи знали и за „штуке" и за тенкове па ипак су показали одлучну решеност да се одупру немачком насиљу. Ретко је који дан у нашој историји заталасао толике народне масе на заједничким напорима у борби за слободу као 27 март. Због тога ће он у историји бити обележен као један од најзначајнијих дана у стварању јединства свих наших народа и као почетак стварања наше нове демократске федеративне Југославије.

Оно што су народне масе 27 марта тражиле и готовост, коју су показале да се одупру непријатељу, народно-ослободилачки покрет је само оформио и спровео у живот. Због тога је 27 март и дан рађања народно-ослободилачког покрета, а његова победа, стварање НОО-а као органа праве народне власти, победа НОВ и стварање Југословенске армије — победа народа и његових стремљења од 27 марта. Пре четири године почело је да се руши „оно старо" а данас, после толико жртава и напора, оно је дефинитивно и срушено. Одлуке Другог заседања АВНОЈ-а и стварање јединствене народне владе, на челу са маршалом Титом, то су плодови упорне народне борбе за слободу.

Учешће омладине у обарању Тројнога пакта и свенародним демонстрацијама, које су се одиграле пре четири године, опште је познато. Већ 25-ога увече, на улицама Београда демонстрирало је преко 10.000 људи, углавном радника, ђака и студената, иако је то вече полиција и жандармерија употребљавала своје старе методе. Тих дана наша омладина је одлучно показала своје антифашистичко расположење. Због тога нам и данас сећање на 27 март 1941 године поставља и извесне обавезе. Пре четири године наша земља била је у много тежој ситуацији него што се налази данас: пред нама је стојала модерно наоружана, неокрњена немачка војска, жедна свих блага наше земље и спремна да се сваког момента разбојнички пребаци преко границе. Тада снаге наших Савезника нису још биле јаке. На челу наше војске стајали су петоколонашки генерали и официри. Па ипак у таквој ситуацији наши народи нису сакривали своје антифашистичко расположење. Данас на челу наше војске стоје прекаљени у борби народни официри, на челу са народним херојем маршалом Титом. Пред собом имамо упола разбијену немачку војску, која се котрља у своју пропаст, а савезници су нам најмоћније државе света Совјетски Савез, Енглеска и Америка. Још више, данас су наши народи створили народну власт и остварили равноправност свих народа Југославије. Због свега тога сећање на 27 март пред нас поставља да часно извршимо све данашње главне задатке. А то нас обавезује да заједно са нашим савезницима дотучемо фашистичког непријатеља и уложимо своје снаге за изградњу наше ратом пострадале домовине. Само на тај начин остаћемо доследни спроводници народних тежњи од 27 марта.

Омладинска бригада Босанске Крајине

ВЕЛИКИ МИТИНГ ОМЛАДИНЕ БЕОГРАДА

У оквиру Светске омладинске недеље, антифашистичка омладина Београда и околине одржала је код Вуковог споменика велики митинг, посвећен јединству и братству омладине свих слободољубивих народа. Око 20.000 омладинаца и омладинки дошло је пред споменик да ту, клицањем, транспарентима и заставама нашим и савезничким, манифестује велику љубав и јединство омладине наших народа, балканске омладине и омладине савезничких земаља.

На почетку митинга говорила је другарица Каја Лаловић, члан секретаријата Главног одбора УСАОС-а. У свом говору она је поздравила омладину Београда и претставнике омладине савезничких земаља. „Ми смо још пре две године славили омладинску недељу у тешким данима IV и V офанзиве, када се омладина свих наших народа борила против фашистичког непријатеља. Тада смо изграђивали кроз борбу братство и јединство наших народа и омладине савезничких земаља".

У име бораца і гардиске бригаде говорио је мајор Миња Јанковић, а затим су делегати из наших федералних јединица поздрављали омладину Србије; у име Хрватске омладине говорио је Мирко Трипало, члан Обласног одбора УСАОХ-а за Далмацију; у име словеначке омладине говорио је Жагар Исток; Фана Кочевска поздравила је нашу омладину у име македонске омладине; за омладину Црне Горе и Боке говорио је Милинко Никитовић. У име групе репатрираних заробљеника говорио је Никола Милићевић.

Омладина је топло поздрављала све делегате савезничке омладине. Поручник Владимир Зеленин говорио је у име херојске омладине Совјетског Савеза: „Наша борбена омладина данас води борбу за коначно уништење фашизма, раме уз раме са хер[illegible]ком омладином Југославије. Братст[illegible]ву југословенских народа и наро[illegible]тског Савеза запечаћено је заједн[illegible] пролевеном крвљу у ослобађању Југославије".

Претставник омладине Велике Британије, Петар Кери, члан амбасаде, говорећи на српском језику, рекао је између осталог:

„Данас постоје тешње везе међу омладином слободољубивих земаља. На нас пада велика одговорност: ми морамо да појачамо те пријатељске везе током последњих офанзива на хитлеровску Немачку".

Затим је говорио Михаел Петровић, претставник омладине САД. Говорећи исто тако на српском језику, он је испоручио поздраве америчке омладине.

Пуковник Шампон, претставник француских омладинаца, бораца редовне армије партизана, поздравио је нашу омладину, истичући да је ово први пут да се после толиких ратних тешкоћа и страдања чује глас Француске у слободном југословенском Београду.

Јан Визек претставник чехословачке омладине потсетио нас је на херојско држање чехословачке омладине још у почетку борбе против фашизма и на нераздвојно јединство наше и чехословачке омладине.

У име Отечественофронтовске омладине Бугарске поздравио је нашу омладину Иван Милчев и нагласио је: „Ви имате једно велико име, име које није само ваше, него свих балканских народа. То име је Тито. Он је повео народе Југославије у борбу и улио наду на боље дане свим балканским народима".

Никос Акритидис, члан президијума ЕПОН-а одржао је поздравни говор у коме је рекао: „У тешким тренутцима које смо преживели, ваш пример и херојски подвизи удвостручили су нашу храброст и давали су нам снагу да будемо верни, непоколебљиви заштитници слободе наше омладине".

Алеко Бимбли, члан политодела IV албанске дивизије истакао је да ће несаломљиво братство балканских народа бити одлучан удар за реакцију.

Затим је говорио заменик претседника антифашистичке омладине Румуније, Константин Сутер, који је рекао: „Дошли смо у вашу средину убеђени да ћемо од вас научити много; дошли смо да појачамо наше напоре за изградњу пријатељства између наше омладине и да тиме учврстимо братство балканске омладине".

На крају, бурно поздрављен, одржао је говор Рато Дугоњић, секретар Централног одбора УСАОЈ-а. Он је између осталог рекао:

„Ми нећемо да одустанемо од одлука Кримске конференције. Ми нећемо да трпимо покушаје да се фашистички злочинци у Немачкој преваспитавају. Ми хоћемо да их казнимо. Кримска конференција је пресуда, а ми смо судије. Ми нећемо ништа да заборавимо.

Ми нећемо такав завршетак рата који ће нам опет кроз десет година донети нови крвави рат. Ми хоћемо чврст мир и ми се не боримо само за окончање рата, него за осигурање мира који ће нам обезбедити срећан живот. Мир није фраза на папиру. Ми се залажемо да се декларација народне владе спроведе до последњег слова, јер нам она обећава слободу. На тој бази бићемо најискренији сарадници у блоку слободољубивих народа".

На крају митинга упућени су поздравни телеграми влади демократске федеративне Југославије и Светском омладинском већу у Лондону.

Војно-политички преглед

КРУПНИМ КОРАЦИМА КА КОНАЧНОЈ ПОБЕДИ

Завршна фаза рата: уништавање хитлеровских банди у самој Немачкој, доноси, готово свакодневно, велике успехе савезничком оружју и на Источном и на Западном фронту. Карактеристично је за битке које се сада воде, да Немци губе у њима не само насушно потребне стратегиске просторе и привредне области, већ и огромне масе ненадокнадивог људства. Ови ванредно високи губици у људству, нарочито у заробљеним, условљени су очајним стратегиским положајем Немачке, све јачом притешњеношћу између два фронта, која не допушта никакву стратегиску слободу, никакво „еластично" вођење операција, већ напротив приморава немачку команду да оставља војску и брани и оне позиције, које се очигледно не могу одбранити. Велики стратегиски казан у Литви, Источној Пруској, Померанији и трогглу између Мозела и Рајне, где је разбијено и уништено и још увек се уништава више немачких армија, најречитије говоре о томе.

Отсечене немачке армије на Балтику сабијене су на најужи простор и њихова је судбина запечаћена. Јаке совјетске јединице које су биле заузете њиховим ликвидирањем, биће ускоро слободне за нове офанзивне ударце. После краћег затишја, испуњеног углавном ликвидирањем немачких упоришта у позадини и потпуним разбијањем очајних противофанзивних покушаја Немаца у јужној Мађарској, Црвена армија прешла је опет у офанзиву великог стила на два врло осетљива места немачког фронта, у Шлезији са правцем према југо-западу и у Мађарској западно од Будимпеште. У Шлезији Руси су заузели Нојсе и Леобишиц и избили на доста широком фронту на чехословачку границу северозападно од Моравских Острва. У Мађарској су немачке трупе, изнурене узалудним нападима, разбијене на фронту од 100 км. и совјетске моторизоване јединице брзо напредују према аустријској граници. Ма да се овде битка води још увек на терену једне стране државе, овај сектор фронта нарочито брине немачку врховну команду, јер преко њега Совјети непосредно угрожавају Беч и јужну Немачку, где је, пред савезничким бомбардовањем, склоњен знатан део немачке ратне индустрије.

Између трупа маршала Коњева у Шлезији и трупа маршала Толбухина у Мађарској остаје све опасније укљештен средишни део Чехословачке, где су пред совјетским нападањем са севера и југа потражиле уточишта стотине хиљада немачких избеглица, као и многобројна предузећа и надлештва.

И на западном фронту, који је померен већ дубоко у Немачку, савезничке трупе су постигле изванредне успехе. У полетном и брзом наступању које је потпуно изненадило и помело немачку врховну команду, Савезници су освојили пространу област између Мозела и Рајне и заузели читав низ немачких градова и индустријских центара, међу њима Мајнц и Вормс. Резултат тих операција је потпуно разбијање немачке војске на том делу фронта и велики плен у заробљенима и у ратном материјалу. Непосредно за овим успехом савезничке снаге су на 4 места прешле Рајну у њеном доњем току код Реса и Везела, заузеле већи број места и створиле чврст мостобран. У овим операцијама великог су удела имали ваздухопловство и десантна пешадија која је у великим формацијама бачена иза непријатељских линија. Истовремено Савезници су знатно проширили свој раније створени мостобран код Ремагена, тако да се он пружа сада од Нојвила северно од Кобленца до на 15 км. јужно од Келна. III америчка армија прешла је код Мајнца реку Мајну и јужно одатле заузела Дормштат.

Последњи оружани успеси Савезника на истоку и западу учинили су још очајнији војнички положај Немачке. Како тај положај процењују сами нацистички функционери и партијски шефови најбоље се види из најновијих шарлатанских трикова, помоћу којих они покушавају да заметну свој крвави траг. Учестале су вести о смрти и погибији разних водећих личности, приређују се чак и свечане сахране, а затим се „врли покојници" појављују одједном тамо негде у Шпанији, разуме се под лажним именом.

ТЕШКЕ БОРБЕ НА ЛИЧКОМ И БОСАНСКОМ СЕКТОРУ

Савезничка авијација помаже операције наше армије у Лици

Тежиште борбеног напора на нашем ратишту, налази се и даље на босанском и личком сектору. У средњој Босни Немци чине очајничке покушаје да поново овладају комуникацијом Сарајево—Брод на читавој њеној дужини, али њихови напори скопчани са великим губицима, остају и даље безуспешни. Немачке трупе, које су после наглог наступања наше војске са југа и запада сабијене у Сарајево и у његову непосредну околину, покушавају сада да бар донекле поправе свој тежак положај и поврате изгубљена упоришта. Нарочито жестоки против-напади предузимани су на југ према Иван-Седлу, али су наше јединице свуда задржале своје положаје и успеле да местимично чак и напредују.

У Лици су вишедневне тешке борбе крунисане најзад значајнијим успехом: заузевши већи број места, наше јединице избиле су пред Бихаћ с његове јужне стране, док су са севера форсирале Уну и пресекле пругу Бихаћ—Босански Нови. Најзад, пошто је обруч око непријатеља био потпуно затворен, наше су трупе, прешавши Уну, продрле у источни део града. Немачке трупе које су пошле у помоћ гарнизону у Бихаћу одбијене су уз тешке губитке.

У овим операцијама врло успешно је садејствовала савезничка авијација, нападајући немачке комуникације и складишта материјала и оружја. На сремском фронту влада још увек релативно затишје. У непријатељској позадини врло су активне диверзантске групе, које причињавају велике штете и тешкоће непријатељском саобраћају.

Дели се ручак

ОМЛАДИНА ХРВАТСКЕ ПРЕД СВОЈИМ КОНГРЕСОМ

Изјаловиле су се наде фашиста и њихових слугу да распиривањем националне мржње унесу раздор између Срба и Хрвата. Када су наступили најтежи дани за Србе у Хрватској, када је пламен обухватао српска села, а усташки зликовци пунили бездане лешевима српске деце и мајки, тада су млади јунаци Хрвати, синови намучене Далмације и других хрватских крајева похрлили у помоћ браћи Србима и заједно са њима отпочели оружану борбу против окупатора и усташа. Пред јуришима српских пролетерских бригада, пред јуришима Друге далматинске пролетерске бригаде — у прах су претворени сви умјетни зидови и бедеми, којима су непријатељи хтели да одвоје Србе од Хрвата, браћу рођену.

Братство и јединство српског и хрватског народа исковано је на крви и костима младих српских пролетера, који су пали на одбрани нашег хрватског Сплита и јунака из Хрватског Загорја, који су са песмом на уснама дали своје животе за слободу драгог нам Београда. Српско село Суботски Град у Славонији, заједнички су бранили српски и хрватски омладинци из батаљона „Матија Губец" и батаљона „Хајдук Вељко". У Славонији је један батаљон, састављен скоро искључиво од српских омладинаца потпуно разбио одред издајника Јањића, тако да је сам Јањић побегао у гаћама. Младе Српкиње из села Кленика, које се налази крај главне пруге Београд—Загреб, једном приликом нису хтеле ни да разговарају са четницима. Кад су их четници са ножевима на пушкама одвели у усташко-швапско упориште Окучани и тамо их батинали, оне су опет ћутале.

Делегација хрватске омладине

Неколико стотина хиљада омладинаца и омладинки ради данас у УСАОХ-у, а велики број омладине бори се у редовима Југословенске армије. Данас у Хрватској постоји пет корпуса, а у Далмацији и Лици нема способна омладинца а да се не налази у војсци. Иако у многим крајевима Хрватске влада велика оскудица, омладина Хрватске ће се у току Светске омладинске недеље одрећи једног ручка у корист рањеника. А омладина Лике већ се неколико месеци одриче једанпут недељно јела у корист своје војске. У току припрема за свој Први конгрес, омладина Хрватске дала је преко милион радних дана у помоћи фронту и обнови земље. На вратима сплитског бродоградилишта омладинци ударници су написали: „Не треба нам сат док траје рат!" Железничке пруге Сплит—Книн, Сплит—Шибеник, Сплит—Сињ и све важније цесте у Далмацији оспособљене су највише радом омладине.

Док су јединице VI и X корпуса Југословенске армије заједно са јединицама братске Црвене армије држале фронт од Драве према Питомачи, омладина среза Вировитице је преко двадесет дана копала ровове и бункере. Иако су се појединим омладинкама, на јануарском снегу и ветру смрзавали прсти, оне су са песмом на уснама, такмичећи се по групама, радиле на утврђивању првих борбених линија. На том раду омладина среза Вировитице постигла је видне резултате: преко 40.000 радних дана. При томе се истакла омладина града Вировитице, која је дала преко 7.000 радних дана.

У ослобођеним крајевима Хрватске омладина почиње да живи новим животом. Омладински домови постају жаришта културе, стварају се и обнављају спортски клубови. Сплитски „Хајдук" достојно репрезентује наш спорт у иностранству. Фудбал, пливање, веслање и гимнастика постају својина најширих омладинских маса.

У УСАОХ-у омладина Хрватске је остварила своје јединство. Она је презрела и осудила злочине усташких разбојника и разбила и последње покушаје реакционарне клике око Мачека и реакционарног дела свештенства и других фашистичких и профашистичких организација које су хтеле да разоре јединство хрватске омладине. Својим масовним учествовањем у народно-ослободилачкој борби, у демонстрацијама против Мачека и краља, стопроцентним гласањем на изборима за НОО-е, хрватска омладина показује се спремном да се бори заједно са српском омладином и омладином осталих народа Југославије, под вођством маршала Тита, до коначне победе и ослобођења федералне Хрватске у демократској Југославији.

ИЗ НАШИХ ФАБРИКА

Ударничким радом подиже се наша индустрија и наш саобраћај. У том раду истиче се нарочито омладина. Њени напори повећани су особито у току Светске омладинске недеље, а појачаваће се и даље. Свуда омладина продужава своје радно време, оспособљава, досад неупотребљиве, радионице и фабрике, прикупља стари материјал и својим залагањем даје јак потстрек свима осталима.

Бранко Цвијовић из фабрике мотора у Раковици ради истовремено на пет машина. У фабрици „Рогожански" омладинци Глигоријевић и Ивић оправили су стари дребанк и Глигоријевић је одмах позвао ударника Савића на такмичење.

Из фабрике „Мињон" 20 омладинаца отишло је у Срем. Да рад не би због њиховог одласка трпео остали су продужили своје радно време за два сата. У фабрици „Бата" ради се на оспособљавању машина за отварање једне нове радионице и на том се послу остаје и по пет часова преко одређеног времена. У Краљеву омладинци такође прековременим радом оспособљавају нове просторије.

Група омладинаца, рудара, на први дан Светске омладинске недеље извела је ударнички подвиг вадећи 309 тона угља. Омладинци из рудника „Костолац" избацили су прековременим радом 13 тона угља и наменили га рањеним друговима по болницама. Код Крушевца је изграђен један мост и одмах пуштен у саобраћај. У крушевачкој ложионици омладинци, подељени у 6 група, такмиче се међу собом и са старијим друговима. Ударна тројка Милорада Цветковића за 30 часова оправила је три вагона и један размонтирала, док је седморка Б. Недељковића поправила две локомотиве шест пута брже, него што су раније биле поправљене. Омладинци са чачанске станице до сада су дежурали у две смене по 24 часа. Сада они од свог слободног времена по десет часова дневно проводе на оправци моста.

Ради штедње новог материјала по многим фабрикама прикупља се старо гвожђе. У фабрикама у Крагујевцу и Ужицу омладина, после свакодневног рада сабира стари материјал и прерађује га.

У Зајечару је у току припремне недеље оправљено 14 локомотива. У једној нашој текстилној фабрици за шест дана израђено је 470 бала штофа, што одговара количини од које би могло да се обуче 7.980 војника. Цело одељење за влачење те фабрике радило је једном 17 часова без одмора. Омладинка Вера Недељковић изаткала је за један дан радећи на два разбоја 82 метра штофа. У фабрици „Вистад", у Ваљеву група омладинаца свршила је један хитан посао за 36 часова непрекидног рада.

Кад погледамо резултате наше радничке омладине видимо са колико озбиљности она схвата „Недељу пролећне офанзиве" и са колико воље и полета приступа решавању постављених јој задатака.

О ГРЧКОЈ ОМЛАДИНИ

За прославу Светске омладинске недеље дошла је у Београд и делегација ЕПОН-а. У разговору са нашим сарадником, вођа грчке омладинске делегације Никос Акритидис одговорио је следеће на постављена питања:

Какав је био развој и каква је организација вашег омладинског покрета?

ЕПОН (јединствена свегрчка организација омладине) основана је фебруара 1943 год. после већања 10 организација омладине, које су се оснивањем ЕПОН-а растуриле, а њихови кадрови прешли у јединствену организацију ЕПОН-а. Оснивање ЕПОН-а је један од највећих успеха и победа грчке омладине. Ова јединствена организација са својим узвишеним циљевима и задацима шири одушевљење међу омладинцима и омладинкама у њиховој борби за ослобођење своје отаџбине и за идеале напредне омладине: радост, здравље, образовање, културу и права. За врло кратко време под заставом ЕПОН-а сакупило се око 100.00 чланова, који ће радити на остварењу идеала омладине. Од оснивања ЕПОН-а, учешће омладинаца у партизанској борби много се повећало из редова градске омладине и борба младих нараштаја узима све масовнији карактер. Руководећи орган ЕПОН-а је Централни комитет, кога сачињава 20—25 чланова. Ц.К. бира претседништво Ц.К., које има 7—8 чланова. Виши руководећи орган је веће које бира Ц.К. Централни комитет руководи 11 комитета области, а ови руководе покрајинским комитетима.

Који постављени циљеви и који принципи руководе ЕПОН у његовој борби?

Први и најглавнији циљ ЕПОН-а је био борба против туђинског завојевача, борба за слободу отаџбине, борба за коначно истребљење фашиста у земљи и ван земље.

ЕПОН је демократска организација и у погледу њеног састава и у погледу њених тенденција што се тиче политичког решења у Грчкој. Она се бори за демократију, на коју се ослања народ. Она није партија, нити је некаква партија руководи. Она сарађује и сарађиваће са сваком партијом и групама партија које се боре са истим циљем. ЕПОН жели да се у Грчкој политичка ситуација развија нормално, демократски и да се народу препусти решење унутрашњег уређења проблема. ЕПОН је такође и организација која се бори за мир и жели да се успоставе мирољубиви односи међу свим народима, а нарочито међу народима и омладином Балкана. Најзад, ЕПОН јесте и остаће антифашистичка организација, јер верује да једино коначним истребљењем унутрашњег и спољашњег фашизма, омладина може да живи без страха од новог рата и да радећи на обнови земље створи један нови, срећнији и слободнији живот. Поред тих циљева, ЕПОН се борио и за време окупације, бори се и бориће се за права потраживања омладине, за њено здравље, срећу, за заштиту деце, за образовање ван школе и у школи, итд.

Спрема ли се грчка омладина за II светски омладински конгрес?

ЕПОН је позвана и учествоваће на Другом конгресу светске омладине, ма да су последњи догађаји у Грчкој (догађаји у Атини) отежали конкретне потхвате у вези са тим. У међувремену не знамо шта се у Грчкој збило, јер смо већ месец дана ван наше земље.

Који с урезултати постигнути и колики је удео грчке омладине у народно-ослободилачкој борби?

Укратко, могли би да кажемо следеће:

ЕПОН даје ЕЛАС-у стотине хиљаде бораца, а 8.000 њених најбољих синова чини узорне редове бораца ЕЛАС—ЕПОН о којима ће историја народноослободилачке борбе забележити светле редове. ЕПОН је руководила велике и крваве манифестације у Атини против мобилизације (24 фебруара и 5 марта). Оваквом борбом грчки народ и омладина успели су да спрече и отстране опасност истребљења грчког народа. Сматрамо да треба да напоменемо да ниједан грчки војник није учествовао у борби на источном фронту против ослободилачке Црвене армије, ЕПОН је била у првим линијама у народној борби против опасности уништења и истребљења грчког народа од глади.

Својом борбом, студенти и омладинци захтевају и добијају мензе, додатке, плату дневнице у намирницама, итд.

Који су ваши утисци из наше земље?

У Југославију смо дошли са великом радошћу. Одушевљени смо дочеком другова из омладинских организација. Убеђени смо да нас сви омладинци и омладинке ЕПОН-а завиде што на мсе дала прилика да посетимо Југославију. Они са нестрпљењем и одушевљењем прате тешке и крваве борбе које воде херојски југословенски народи и њихова омладина. Бојимо се да нећемо моћи да вас убедимо колико грчки народ и његова омладина воли вашу земљу и ваш народ. Када вам се буде дала прилика да упутите своје делегате у Грчку, што ми сви желимо да буде чим то прилике допусте, видећете колико љубави и дивљења гаји наш народ и омладина према вама. У Атини, а и у другим градовима, између осталих натписа и парола које су биле исписиване за време окупације, многе говоре о вашој херојској борби. Ово су исписивали омладинци ЕПОН-а уз опасност по живот. Име Тита, које за нас претставља борбу коју води ваш херојски народ и тежње за демократском федеративном Југославијом, свуда је исписано. Истина је, да још не познајемо потпуно добро и изблиза како ради УСАОЈ, како је организован, његове методе рада, проблеме којима се бави, али смо убеђени да ћемо све то ускоро сазнати и на тај начин боље упознати југословенску омладину. Осим тога, како се сличним проблемима бави и наша омладина, ваше искуство ће нам бити драгоцено.

Какве су припреме грчке омладине за прославу Светске омладинске недеље?

Не знамо ништа о припреми међународне светске недеље, јер смо већ дуго ван Грчке.

Какви су односи грчке омладине са омладином балканских народа?

Наши односи са омладином осталих народа Балкана напредовали су нарочито после Првог конгреса у Скопљу. Нажалост, и ви, а и остали омладинци Балкана, као и ми, били смо за све оно време отсечени једни од других и мало знамо о нашим организацијама. Ратна ситуација, окупација и друге околности нису помагале развоју наших односа. Али од сада, уверени смо да ће се све побољшати, а први корак томе је конференција претставника Југославије, Албаније, Бугарске и Грчке, која је овде одржана. Томе ће врло много допринети и издавање билтена, а омладински балкански конгрес биће свакако сјајна тачка за испуњење тежњи балканске омладине на путу чврстог узајамног упознавања, сарадњу и развој најужих веза балканске омладине.

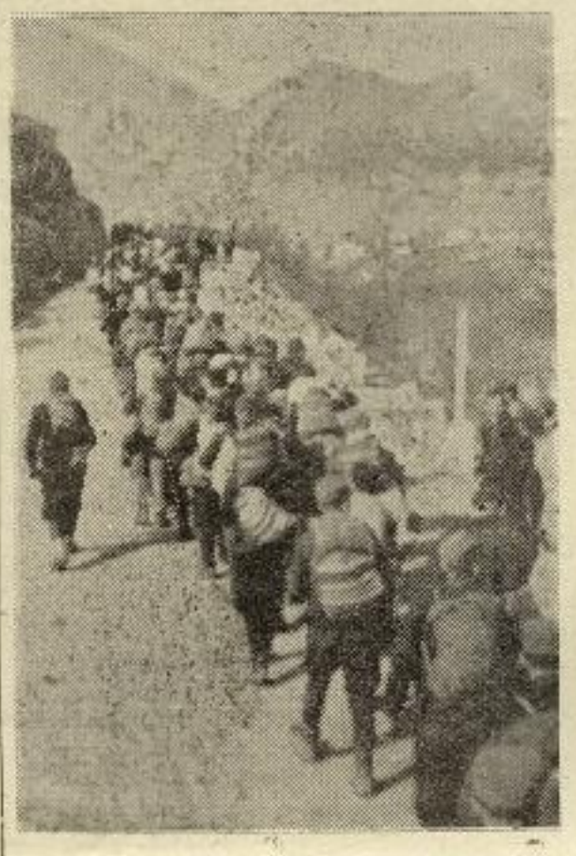
Шта мислите о потреби и задацима једног централног балканског омладинског листа?

Билтен који ће се издавати, током времена ће се претворити у један лист балканске омладине. У његовим страницама, омладинци и омладинке видеће како су се борили и како се боре балкански омладинци против окупатора. У том листу ће се такође видети и акције омладине на свим пољима делатности. Балканска омладина ће видети колико је њена борба заједничка, као и жртве, идеали и тежње. Наш лист ће много помоћи да се развије узајамно упознавање омладине и да се усаврши дух развитка и пријатељских братских односа. Убеђени смо да ћемо то постићи. Сада, када се приближава велики дан потпуног истребљења хитлеризма и када се окончава унутрашња борба против фашизма, дужност нам је да водимо правилним путем нашу омладину. Било би издајство према десетинама хиљада омладинаца и омладинки, који су дали оно што је најдрагоценије — своје животе — када њихову борбу не би завршили до краја.

СЕТВА

У припремама за Светску омладинску недељу формиране су нове радне јединице по свим окрузима Србије, а већ постојеће су учвршћене.

У округу врањском, у прешевском срезу формирано је 14 радних чета, које броје 427 омладинаца. У срезу масуричком формирано је 6 радних чета, а у срезу пчињском формиран је један батаљон од пет чета са укупно 215 омладинаца. — У округу ваљевском образују се радне јединице према потреби, за извршење конкретних задатака. Ове јединице нису велике, броје око десет до двадесет омладинаца и раде на поправци путева, школа, домова и имања за чију обраду недостаје радна снага. У округу моравском, у срезу левачком формирано је шест радних чета са 240 омладинаца; у срезу моравском формирано је осам радних чета са 183 омладинца; у срезу раваничком осам радних чета са 300 омладинаца; у срезу деспотовачком 4 радне чете са 120 омладинаца. У округу зајечарском учвршћене су и формиране радне чете у срезу заглавском (педесет чета и један батаљон), у срезу тимочком (17 радних чета), у срезу зајечарском (20 радних чета и један батаљон), у срезу бољевачком (20 радних чета), у срезу неготинском (10 радних чета), у срезу борском (15 радних чета). — У Крушевцу је формирана радна бригада од четири батаљона.

Ужичка омладина носи храну за Санџак

Новоформиране радне јединице раде углавном на сетвеним радовима. У прешевском срезу (округ Врање) радне јединице обрађују 25 партизанских башти. У Ваљеву су само у току једног дана, 23 марта, 4.710 омладинаца и омладинки узорали 487 хектара и 64 ари. На орању је радило 782 плуга. Окопано је 15 ари воћњака; обрађено 28 партизанских башти, засејано 12 хектара и 470 ари земље и утрошено 2.072 кг. семена; засејано је 410 леја лука, окопано 30 леја; ископано 350 кг. шаргарепе; изриљано 17 травњака; окопано 788 воћака; засађено 300 топола и посејано 723 кућице кромпира. Поред тога омладинци су радили на оправци путева, мостова и зграда. — У чачанском округу ударнички рад на обради земље узео је велики замах. У срезу трнавском омладина је 21 март посветила обрађивању земље. У селу Лазу 15 омладинаца и омладинки за један дан припремили су за орање три њиве и изриљали једну башту; у селу Вињуши 10 омладинаца и омладинки изриљали су за 60 радних часова њиву од 18 ари; у селу Бечњу радна чета је дала 194 радна часа и за то време поткресала 440 комада шљива, изриљала 9 ари земљишта код кућа погинулих и сиромашних. У току једног дана једна тројка је извукла 20 кола ђубрета на њиву. У истом селу организовано је 8 моба на којима је била ангажована сва сеоска омладина. Једном мобом, на којој је било девет плугова, за 45 радних часова поорано је два хектара. На другој моби десет омладинаца су се поделили на две групе да би се такмичили и изриљали шест ари. У срезу драгачевском, у Гучи, 33 омладинца и омладинки прериљали су за 664 радна часа 8.221 квадратни метар земљишта. У срезу качерском, само у току 21 марта, 230 омладинаца је дало 470 радних дана. Окопано је триста комада лозе, поорано три хектара земље, изриљано 34 ара, окопано 109 комада шљива, избачено на њиве 60 кола ђубрета, засејано 200 кгр. кромпира. — У Јагодини радна чета која броји 80 омладинаца ради на државном земљишту и успела је да у току једног дана засади око 7.000 оцака кромпира. У селу Шуљаковцу (срез белички), на иницијативу омладине, читаво село је почело да пошумљава голети испод села. До сада је засађено 8.000 багремова. На државном добру Добричево (срез раванички) радна чета је изорала за један дан седам хектара, премашивши тиме дотадашњу норму од четири хектара. — У округу зајечарском новоформиране или учвршћене радне чете ударнички су се бациле на пољопривредне радове. Тако су у Књажевцу радне чете дале 2.720 радних часова на риљању башта и обради имања палих другова. У току 21-ог марта, радна чета Књажевца дала је 684 радна часа на обради земље за војску. У срезу заглавском, имају радне чете 2.400 радних часова у раду на имању за војску и имањима другова који се налазе у војсци или на раду. 21-ог марта, омладина среза тимочког радила је на ваљењу багремових садница које ће се употребити за пошумљавање. У Неготину радило је 56 омладинаца на резању воћака у школи „Буково" и дало 135 радних часова.

Међународна омладинска недеља у Бугарској

21 марта почела је прослава међународне омладинске недеље, која има за задатак да се допринесе што више уништавању фашизма. По примеру совјетске омладине и омладина Бугарске латила се оружја и није га испустила из руку све док нису уздрмани темељи фашизма. То се нарочито манифестовало 9 септембра прошле године, када је срушен полицијски и фашистички административни апарат у Бугарској. Бугарска омладина доказала је и још пружа доказе да је устала у одбрану свог народа и своје отаџбине. (Радио Софија).

Поводом међународне омладинске недеље одржан је јуче велики омладински збор. Збору су присуствовали намесници Венелин Ганев, Цветко Бобошевски и Тодор Павков, министар без портфеља Добри Терпешев и претставници четири политичке групе које сачињавају Отечествени фронт. У име Отечественог фронта на збору је говорила Чола Драгојчева, секретар Централног комитета Отечественог фронта. (Радио Софија).

На путу за Санџак

Омладина Србије у недел

ПРУГА ЈЕ ЗАВРШЕНА

За један дан постављено је 700 м. пруге и тиме је норма трипут премашена

Већ неколико дана очекивали су омладинци ударници треће ударне чете зајечарске бригаде и моравског ударног батаљона да дође материјал за грађу пруге. Није било више ни једне шине, ни једног спојног дела, нити великих гвоздених клинова. А требало је поставити свега 1 км. пруге. Излазили су ударници сваког дана на пругу, очекивали шину и били увек жалосни што тог дана материјал није дошао. Подељени у групе, носили су тешке шлипере по 1 км. далеко, тесали их и правили усеке за шину.

Првог дана Светске омладинске недеље дошао је транспорт са шинама и материјалом. Цело пре подне преносили су омладинци прагове по раскаљаној траси. Били су већ уморни. Али трчећи је носило 12 Мораваца шину тешку 600 кгр. и трчећи се враћало по нову. Зајечарци су укивали и намештали шине. Самостално су радили ударници; сами су мерили, постављали и израчунавали.

— Доћи ће Тира! пронело се по баракама и неописива је била радост омладинаца што ће њихово прво дело бити завршено у „Недељи пролећне офанзиве", у недељи победе за ударнике Црног Врха.

Бели прагова. Пруга је била завршена!

Сутра дан цео логор на Црном Врху очекивао је долазак воза. Радосни писак значио је да Тира долази. Полетели су омладинци, дочекали узвицима први воз, окитили га јелама и украсили поклицима Титу и ударницима. Младалачко коло ударника-омладинаца и омладинки, заиграло је весело и победоносно крај локомотиве.

Стари радник са пруге, мајстор Милан Родић, био је дирнут и срећан заједно са ударницима. — Да није њих било, каже он, не би пруга била готова ни за две године. — А омладинци много воле старог Родића, јер је он заједно са њима издржао два месеца рада по мразу и мећави, он их је учио грађењу пруге, био им најбољи пријатељ, јер је осетио у њима љубав за радом и несаломљиву вољу за победом. Тако су заједно радили младићи и 60-годишњи радник, заједно се борили и победили.

*

Наше бригаде су поставиле 12 км. нове пруге, подбиле туцаником 7.800 м., учврстиле 4.200 м., а поправиле старе 1.700 м. Све су то постигли са 15.930 радних дана.

Тунел је оспособљен

Омладинац Милисав Ђокић из Ниша, дојурио је радостан на пругу и преносио заједно са друговима из моравског батаљона прагове и шине.

До касно увече остали су ударници моразског и зајечарског округа на раду. Радили су по мраку: последња шина је постављена када се спустило вече. Срећни, саопштили су тада свим омладинцима да су пребацили рекорд: поставили су 700 м. пруге. Тачно до барака долазиле су две црне траке гвоздених шина преко нових,

Три дана се радило на избацивању земље, када се улаз у тунел срушио. По 2 км. гурани су вагонети са земљом и шинама, или су ударници на својим леђима носили тешке прагове. Кад мећава нанесе сметове морали су да чисте снег по 5—6 км. и да у ледену, смрзнуту земљу намештају прагове. И нису поклекли. Победили су све препреке. Своју победу увенчали су тиме што је она дошла у први дан „Недеље пролећне офанзиве".

В. Влатковић

УДАРНИЦА

Било је то у Бешки. Један батаљон банаћанске радне бригаде одржавао је уобичајену недељну конференцију. Расправљало се о потребама и начинима да се побољша рад. На крају командири чета изнели су рад четних ударника. У све четири чете било је доста ударника. Међутим, у III чети нашао се редак ударник. Била је то омладинка Бисерка Стојанов. Она је обрала за један дан десет врста кукуруза и то једном руком, јер другарица Бисерка има само једну руку. Одушевљена омладина затражила је да види младу банаћанку, која је без руке дошла у Срем да и она помогне у великом послу. Узбуђена, изашла је ударница без руке на позорницу. Све се утишало да чује шта ће она рећи. А она је тихо казала.

„Ја сам врло срећна и радосна што сам могла, иако немам једне руке, да допринесем заједничком омладинском раду."

ЗА ЈЕДНО ВЕЧЕ ИСПРЕДЕНО 7 КГР. КУЧИНЕ

У селу Стублини, округ лесковачки, радна чета од 24 омладинке отишла је на прело у једну партизанску породицу, где је за једно вече испрела 7 кгр. кучине. — У времену припрема Светске омладинске недеље, формирано је у Јабланици (округ лесковачки) још 7 радних омладинских чета од 517 чланова, тако да до сада у Јабланици укупно има 1797 радника-омладинаца. У селу Гајтану формиран је још један радни батаљон од 200 радника. — Пусторечка омладина у времену од 19—21 марта одржала је 52 конференције са 2283 присутна лица. За то време сакупљено је 27716 динара за делегате који ће ићи на Светски омладински конгрес. Формирано је и неколико нових радних чета, тако да сада у Пустој Реци има 187 радних чета, које свршавају многе пољске и остале послове.

Пиротска радна бригада

НАШИ СТАХАНОВЦИ

Индустријском подизању наше земље током последњих 25 година посвећена је слаба пожња. У рат смо ушли са недовољно јаком индустријом, а током рата она је великим својим делом онеспособљена. Тај недостатак наши радници надокнађују извлачењем максимума из машина у што краћем времену.

Омладинац Бранко Цвијовић из Индустрије мотора у Раковици постигао је бољу норму од руских стахановаца. Док је у Русији за израду клипова, које он прави, потребно 16 минута, он тај посао обавља за 12 минута. На тај начин он са једном машином постиже оно за шта су иначе потребне три и таквим својим радом чини да капацитет производње расте без повећања техничких средстава, што би моментално било немогуће.

Овај ударник је сада послан у Хрватску да нас као делегат претставља код братске хрватске омладине у току Светске омладинске недеље.

У ложионици је оправљена једна локомотива и четири вагона

У параћинској ложионици оправљена је за један дан ударничким радом једна локомотива и четири вагона. У току првог дана Светске омладинске недеље у параћинској фабрици штофа продукција се попела на 120 бала штофа. У срезу беличком округа моравског засађен је 6831 оџак кромпира. Најбоље се показао Титов рејон, који је на крају рада добио прелазну заставицу. Најбољи ударник био је Драган Милосављевић. У срезу деспотовачком код села Витанца оправљен је пут у дужини од 300 м. Омладинци рудника Бељајка у прековременом раду су извадили 1,5 хиљаду кгр. угља. У фабрици штофа у Параћину другарица Вера Недељковић на два разбоја изаткала је 82 метра штофа. Омладинци и радници фабрике стакла раде 2 сата прековремено: једне вечери они су од 8—1,30 часова ноћу превозили камионима песак и попунили један део пута. У срезу левачком 10 омладинаца за два дана рада исекли су 40 м. дрва. Омладина округа Моравског прикупила је у току три дана за УСАОЈ 1 милион динара. 80 омладинаца и омладинки Јагодине у рану зору, са заставом и песмом, отишли су на рад са трактором: они су засадили 60 ари кромпира. Радна чета Добричева изорала је за један дан седам хектара, док се просечно оре четири хектара.

Та

10 марта војниц
Крушевцу отпоче
у вези са Светск
недељом. Тога да
двориште, оплевил
лали 40 ари зем
раду било је свега
успели да до ноћ
посао.

Поред осталих
дова, које наша о
омладинци, војниц
у току ове недеље

ЗА ДВА Д УДАРН

У постављеном
квиру прославе Св
ске недеље, зајечар
је већ 47 ударника
словима. Тако је у
нику (срез борски
избачено за 24 часа
дело борских удар
зајечарском, шест д
таљона радило је
њи. Ударна шесторк
на (срез зајечарски
ла на руднику у Зв
ла је норму од 1
угља. Ударник То
„Црни" из Зајечар
48 часова радио је
часова. Омладинци
ског раде на чишће
њу багремовог семе
имања другова бор
пакета, чишћењу к
путева, оправци ло
у рудницима, сетве
културно-просветно
показали резултате
(у Зајечару изложб
уметничких радова
зидних новина) и н
Округ зајечарски
волних давалаца кр

РАДИЛИ РАСКРВАВ РУН

Ударна петорка
нице коју сачиња
Косић, Добривоје
ко Чајић, Велимир
ван Млађеновић об
дан дан посао за к
ратној Југославији
пет пута више врем
змонтирали разбије
однели је у старо гв
но место поставили
сами направили. Зб
брзог рада руке су
крвариле. Али они
ним рукама радили
био готов.

...и пролећне офанзиве

...мичење у војсци

...Сталне чете у
...су такмичење
...омладинском
...очистили су
...башту и пори-
...е. Другова на
...5, али су ипак
...обаве сав тај

...ипрема и ра-
...адина изводи,
...решили су да
...посвете наро-

...НА 47 ...КА

...ану рада у о-
...ске омладин-
...ки округ дао
...а разним по-
...Борском руд-
...у топионици
...20000 кгр. —
...ка.. У срезу
...угарица II ба-
...часа у кухи-
...села Звездa-
...која је ради-
...дану превиси-
...на 21 вагон
...ор Дишковић
...за последњих
...ез прекида 35
...круга зајечар-
...воћака, сеја-
...а, обрађивању
...ца, скупљању
...нала, оправци
...омотива, раду
...ом послу. На
...пољу они су
...на изложбама
...фотографија,
...омладинских
...ом приредаба.
...а 356 добро-
...ви.

...СУ ...ЪЕНИХ

...жичке ложио-
...ају Миливоје
...жовић, Цвет-
...окић и Радо-
...вила је за је-
...ји би у пред-
...било потребно
...на. Они су ра-
...у скретницу и
...жње, а на ње-
...нову коју су
...ог напорног и
...им отицале и
...у раскрвављe-
...ок посао није

За наше борце

Омладина среза младеновачког је у оквиру такмичења Светске омладинске недеље, повела акцију за сакупљање дрва за рањене борце у војној болници у Младеновцу. Она је са много љубави и пожртвовања отпочела овај рад доказујући да увек мисли и цени жртве својих рањених другова.

Сакупљено је до сада 13 куб. м. дрва. Као најбоље од свих села показало се Међулужје, које је дало 3,5 куб. м. дрва. У овом раду најактивније су биле: Цана Илић и Олга Павловић. Друг Милан Милојевић се добровољно пријавио да потера та дрва у Младеновац.

Омладина фабрике цакова радила је прековремено на превлачењу шест кубика песка и 1000 кгр. креча за изградњу сале за приредбе.

КАПАЦИТЕТ РАДА ПОВЕЋАН ЗА 100%

У готово свим радионицама у Пироту, у току Светске омладинске недеље, рад је повећан за 100%. Поред тога пиротска омладина, сврстана у своје радне чете и батаљоне, са ашовима и мотикама, уз песму рано ујутро одлазила је на рад. Петсто педесет омладинаца и омладинки за један дан окопало је 500 кгр. лука и засејало површину од скоро два хектара. Једна група од 68 омладинаца у међувремену је ископала канал од 100 м. 1 метра дубине и 1 метра по ширини. Тог истог вечера, дилетантска група радне бригаде дала је успелу приредбу. У Нишави радиле су 22 марта 22 радне чете од 800 чланова и завршиле рад у расадницима и уређивању домова и башти. — Као резултат припрема за Светску омладинску недељу у Пироту, било је свечано формирање I пиротске радне бригаде, која ће имати за задатак да својим ударничким радом у позадини допринесе изградњи земље и победи на фронту.

Из Зајечара

ОФАНЗИВА ПРОТИВ НЕПИСМЕНОСТИ

У „Недељи пролећне офанзиве" омладина среза прешевског (округ врањски) развила је живу активност не само на формирању радних чета које оправљају путеве, секу дрва, скупљају семе за пошумљавање, оправљају јавне зграде, обрађују партизанске баште, него се поред тога заложила на сузбијању великог зла, које је у прешевском срезу нажалост развијено — неписменост. Омладина среза прешевског у „Недељи пролећне офанзиве" отворила је офанзиву против неписмености. Као први корак она је основала 20 аналфабетских течајева које посећује 550 чланова.

ЗАВАРЕНО ЈЕ 1210 БОМБИ

У једној ваљевској фабрици „Недеља пролећне офанзиве" знатно је допринела порасту капацитета производње. — У једном одељењу фабрике повећала се производња чивија за плугове преко 100%. Друга група ударника, која израђује завртње за мостове повећала је производњу завртња једне врсте за 45%, а других 60%. У другом фабричком одељењу, једна ударна четворка у којој се истакао Тома Станковић повећала је капацитет заваривања за 100%. Сам Станковић заварио је 1110 комада бомби. Али Живојин Спасојевић, из друге ударне групе успео је да постигне рекорд — он је заварио 1210 комада бомби.

ПРЕМАШЕНА ЈЕ ПРЕДРАТНА ПРОИЗВОДЊА

Радници једне фабрике хартије у унутрашњости Србије, успели су, да и поред недовољности радне снаге и оскудице материјала, достигну већ првог дана Светске омладинске недеље, предратну норму производње.

Досадашња норма производње тиме је знатно надмашена. Смена: Станко Бубањ, Михајло Лазић, Братислав Гавриловић, Гојко Гавриловић, Танаско Вукомановић, Урош Мајсторовић и Мирољуб Крњић израдили су 3.400 кгр. хартије, док је до сада просечно израђивано у току једне смене 2.800 кгр. — На малој папир машини која је просечно давала 1.700 кгр. израдили су омладинци Сенић, Прекић и Пештерац 1.300 кгр.

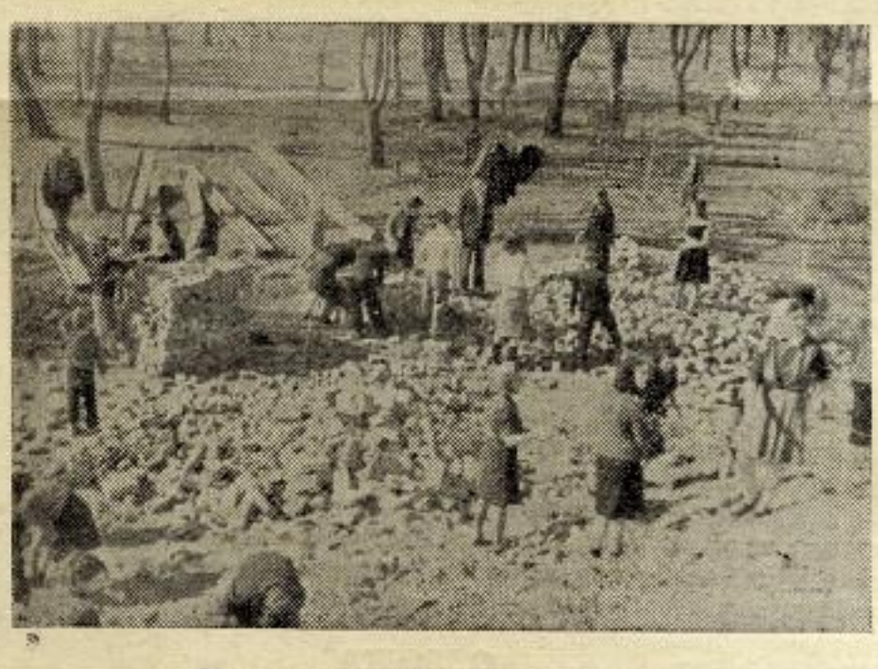
СА 50 КГ. НА ЛЕЂИМА ОД УЖИЦА ДО НОВЕ ВАРОШИ

Када је II бригада омладинаца 22 марта полазила из Ужица за Нову Варош развило се такмичење ко ће више понети намирница на леђима. Пожешки срез се ту истицао. Милан Савровић понео је 36 кгр., Драган Барбатовић 40 кгр., Станиша Васовић 42 кгр., Милан Пантовић 43 кгр., Момир Јањић 45 кгр. и Миомир Јешић из Годовика 50 кгр. — Поред омладинаца пријавио се и 55-годишњи стари ратник, из Годовика, да иде са омладином и да понесе 25 кгр. жита.

ЂУРА ВАЈЦ

Са банатском радном омладином која је дошла на бербу кукуруза у Срем, дошло је много омладинаца и омладинки. Дошло их је из Србије — да заједно са сремском омладином оберу кукурузе и тиме обезбеде сутрашњи хлеб.

Ала јединствен случај борбене воље и свести показао је омладинац Ђура Вајц. Са банатском радном бригадом „Стевица Јовановић" кренуо је и он — иако скоро потпуно слеп, да својом снажном вољом и великом свешћу припомогне у том великом подухвату нове, радне и борбене Титове омладине. Већ првога дана зашао је он у бразде необраних кукуруза и једва назирући клипове вредно је брао скупоцено зрневље. Радио је улажући све своје снаге и успех није изостао. Увече, када се на састанку радне бригаде изнео и похвалио рад јединица и појединаца, и Ђура Вајц је био похваљен. Али, није био ударник. А он је то желео, знао је да бити ударник значи највеће признање једном омладинцу. И Ђура је показао својим примером у чему је права суштина ударништва. Он се досетио да би неким другим радом могао више користити и сутрадан се с много воље и полета прихватио другог посла. Он је претоваривао корпе обраног кукуруза у магазине и тога дана је подигао 980 корпи са кола. За три дана ударничког рада, Ђура Вајц је подигао 2240 корпи. — Тиме је постао ударник и још више: он је постао пример правог омладинца за којег нема никакве сметње кад је потребно да се помогне својој земљи.

Чачанска омладина крчи рушевине

ТРОДНЕВНИ РАД ОД 19 ЧАСОВА

Омладинац Живојин Столић из среза звишког, округ пожаревачки, већ прва три дана омладинске недеље радио је неуморно по 19 часова на дан у централи и решио да истраје тако све до краја недеље. Цео пожаревачки округ са својом омладином огледа се у ударничком раду. 22 марта, у Новом Костолцу, округ пожаревачки, друг Лука Филиповић, лимар и другарица Мара Радосовић, руководилац пионира, уз њихову помоћ, за 1 сат избацили су 5 вагона угља. Седамдесет омладинаца из Млаве јавило се добровољно за давање крви. Ударник Драгомир Жунић из села Нереснице сам је прикупио 3000 кгр. гвожђа. Омладина Пожаревца написала је 60 писама друговима и другарицама у савезничким земљама, а омладина Хомоља шаље Комсомолу на поклон народну ношњу.

Марко Шимунић — ударник

Како се ударнички ради на изградњи своје земље показао је омладинац Марко Шимунић, бравар ћупријске ложионице.

Стари мајстори су рекли да је за локомотиву серије 58 потребно 10 сати рада. Пумпа је била покварена, апарати нису црпели воду, испуцале лукне су цуриле, веза између тендера и локомотиве је била искидана. Потребан материјал је за ову недостајао. Па ипак под његовим рукама су оздравиле и лукне и пумпе. Место чистог олова он је стапао легуре из олова и другога материјала, место тврдог специјалног картона послужила је стара крпа. Затим је и веза била поправљена, апарати подмазани и локомотива серије 58 је весело писнула у сенци црних ложионичких зидова.

Стари су погледали на сат који је показивао да је десеточасовни посао свршен за четири часа.

Перић Мирослав

Спорти

25 МАРТ - ДАН ФИСКУЛТУРЕ И СПОРТА

У оквиру прославе Светске омладинске недеље одржана су у недељу, 25 марта на игралишту бивше С. к. Југославије, велика спортска омладинска такмичења.

Преко 12.000 гледалаца присуствовало је овој смотри спортске омладине Београда, која је прослављала свој дан фискултуре и спорта.

И заиста, човек који је јуче први пут отишао на спортско игралиште, не знајући програм приредбе, већ после првог погледа на терен и трибине осетио би присну повезаност публике са такмичарима, осетио би да и трибине, и стајање и тркачи и фудбалери — заједно учествују у великом празнику младих.

IV—XII РЕЈОН 3:2 (1:1)

По дивном сунчаном времену прослава је отпочела пријатељском утакмицом омладинских фудбалских репрезентација IV и XII рејона. Фудбалска екипа XII рејона састављена је од радника Индустрије мотора, од омладинаца — ударника, који су самопрегорним залагањем и прековременим радом повећали капацитет фабрике и премашили све раније норме. Упркос тешког физичког рада, они су успели да уиграју свој тим и да пруже складну и лепу игру. Победила је репрезентација IV рејона, која је у првом полувремену била надмоћна, а у другом ефикаснија пред голом. Резултат од 3:2 (1:1) реалан је. И једна и друга страна имале су већи број повољних ситуација пред противничким голом. Први гол дао је Хара (IV рејон). Изједначио је Пантић, после једне зреле и смишљене навале. Затим Печенчић-млађи даје два гола за IV рејон, а Ранковић пред крај игре смањује резултат на 3:2.

Ове две екипе одиграће финалну утакмицу међурејонског омладинског такмичења у фудбалу 28 марта као предигру утакмице између „Црвене звезде" и албанске фудбалске репрезентације.

КРОС-КОНТРИ 500 МЕТ.

У одмору, између два полувремена међурејонске утакмице, трчале су другарице крос-контри трку на 500 м. Победила је Гарај Олга (I рејон) у времену 1,47. Победница са великог омладинског крос-контри трчања на Калемегдану, Љиљана Аћимовић из X рејона, стигла је друга, свега једну секунду касније. Трећа је стигла Милошевић Софија (VI рејон) која је претрчала стазу у времену 1,52. Четврта је стигла Николић Милица (I рејон) у времену 1,54; а затим Најдановић Наталија и Ђорђевић Босиљка (обе из VI рејона). Тиме су омладинке VI рејона дале три своје такмичарке на првих шест места, I рејон две такмичарке од којих једну са најбољим временом,а X рејон једну. Ако се време, постигнуто у овој трци упореди са временом из крос-контри трчања на Калемегдану, види се колики су успех и напредак у спорту постигле наше омладинке, од којих је већина оба пута трчала.

После завршене трке прве три такмичарке снимљене су за филмски журнал.

60 МЕТАРА

На 60 м. трчале су другарице испод 16 година, а затим другови истог узраста.

Од другарица победила је мала Аксентијевићева из I рејона, која је постигла време 9,6.

Друга је стигла Животићева из II рејона, но она је, не познавајући правила, прекорачила стазу код 40-ог метра, и тиме је дисквалификована.

Друго место заузела је Софија Милошевић из VI рејона, у времену од 10 секунди, а трећа Дукић Олга (VIII рејон) у времену 10,4.

Такмичари до 16 година на 60 мет. стигли су на циљ следећим редом:

Први, Славковић Љубомир (VIII рејон), у времену 8,2.

Други, Н. Стефановић (III рејон) 8,3.

Трећи, А. Шпет (VIII рејон) 8,6.

Четврти, Б. Раковић (II рејон) 9 секунди.

Пети, Б. Хубнер (II рејон) и

Шести, Н. Рапђеловић из VI рејона.

Ако се узме у обзир велики недостатак спортских реквизита, шпринтерица и дресова, затим недостатак тренера и тешке прилике за тренинге, — време, које је постигнуто показује велику вољу наших младих другова и другарица, који су до јуче били пионири, за физичким усавршавањем и учешћем у спортском животу.

ОДБОЈКА

По завршеној фудбалској утакмици одржана је финална утакмица омладинског међурејонског такмичења у одбојци, између VIII и XII рејона.

VIII рејон лако је савладао свога противника са резултатом 15:6. За VIII рејон одлично су играли Зец Живојин и Секулић Љубиша, док су Минић и Ратковић подбацили.

100 МЕТАРА

За време ове утакмице трчали су другови од 16—18 година на стази од 100 метара. Победио је Јовановић из III рејона, који је постигао време 12,2. Други Језерник (II рејон) 12,5; трећи Радовановић, 13 секунди, четврти Богдановић (XI рејон) 13,1, пети Ђорђевић (XI рејон) и шести Ђурковић из VI рејона.

На 100 метара другови изнад 18 година постигли су следеће резултате:

Победник Мика Минић (VIII рејон) у времену 12,2. Други је стигао Јовановић (X рејон) у времену 12,6. Трећи је Арсеновић (IX рејон) у времену 13 секунди. За њима Рајлић (III) и Миланковић (IX рејон).

Занимљиво је да су омладинци испод 18 година у овој дисциплини постигли исто време као и њихови старији другови.

1.000 МЕТАРА

Најинтересантнија трка била је крос-контри на 1000 м., у којој су учествовали другови до 16 година — већином пионири. Време, које су ови мали такмичари постигли изненадило је.

Први је стигао Станић (XIV рејон) у времену 3,13.

Други, Живковић (II рејон) у времену 3,16.

Трећи, Девечарски (VIII рејон) у времену 3,19.

Затим су по реду стизали: Шпет (VIII рејон); Славковић (VIII рејон) и Јовановић (IX рејон).

Две такмичарке

VIII рејон пласирао се са 3 прва места, а XII рејон је дао најбоље време и победника.

Крос-контри трку на 1000 м. омладинци (од 16—18 година) добио је Керешевић из III рејона у времену 3,03.

ЦРВЕНА ЗВЕЗДА—БЕОГРАД 3:3

Уместо репрезентације Софије, која је у последњем тренутку отказала гостовање, „Црвена звезда" играла је са репрезентацијом Београда, састављеном на самом терену. Публика је била пријатно изненађена одличном игром репрезентације Београда, у којој су најбољу игру дали Ловрић, Дреновац, Савић, Шапинац и Пејчиновић.

Репрезентација Албаније, која је требало да наступи у другом полувремену, појавила се на терену да поздрави публику, пошто изнурена напорним путем није била у стању да наступи. Одушевљене овације албанском тиму израз су топлих симпатија нашег народа према јуначком албанском народу и израз узајамног поверења свих балканских народа.

Моменат са утакмице у одбојци

КРОС-КОНТРИ 1.500 МЕТ.

У полувремену утакмице трчали су другови изнад 18 година крос-контри на 1.500 м.

Победио је Прибић (VIII рејон) у времену од 4,48, победник на 1.500 из великог крос-контри трчања на Калемегдану.

Други Ђорђевић (II рејон) у времену 4,51 — такмичар који је и на крос-контриу на Калемегдану стигао други.

Трећи Балтић (VIII рејон), затим Папић и Вукалић.

У наставку фудбалске утакмице најпријатније изненађење била је сјајна одбрана голмана Бијелића. Бранио је неодбрањиве лопте.

„Црвена звезда" разиграла се тек пред крај игре, али није успела да победи снажан тим свога противника. Утакмица је завршена с резултатом 3:3. Голове су дали: за „Црвену звезду" Језеркић 2 и Томашевић, а за Београд Дреновац, Савић и Пејчиновић.

Др. Лалић судно је коректно.

БАЦАЊЕ БОМБЕ

У такмичењу бацања бомбе које одржано у суботу по подне, од омладинаца најбољи је био Шевчић (XI рејон) који је бацио 44,5 метара. Омладинка Аксентијевић (I рејон) бацила је 19,50 метара, и тиме победила остале другарице.

ПИНГ-ПОНГ

Прослава дана фискултуре и спорта завршена је финалним такмичењем омладинаца и омладинки за наслов омладинских првака Београда у пинг-понгу

Одличном организацијом, коју је спровео спортски одбор, масовно учешће омладинки и омладинаца (преко 300) дало је врло добре резултате.

Од другарица треба истаћи Ољу Спужић, која је, иако није имала озбиљне противнике, играла у великој форми и у финалној борби лако, у два сета победила Власту Христића. Разноврсност у игри — одлична одбрана и сјајни драјфови главне су особине нове омладинске првакиње Београда у пинг-понгу.

Велики напредак и успех показали су омладинци испод 16 година: З. Радовић, В. Богојевић, Л. Вујић и дванаестогодишњи Вељa Јовановић (који је победио неколицину својих старијих другова). Надамо се да ће, у најскоријем времену, достићи своје искусније другове.

Финална борба водила се између Воје Ђорђевића (XIII) и Ђоке Миловића (VIII) 22:20, 13:21, 21:18, 23:25, 21:19. Поред Ђоке Милановића и Воје Ђорђевића треба истаћи играча VII рејона Јелинека, IV рејона Станковића, VIII рејона К. Цветковића, Грбића, Борисављевића и Мариновића.

ФУТБАЛСКИ СУСРЕТИ

У Ваљеву су 18 ов. мес. одигране две интересантне утакмице. У првој игри среле су се репрезентације Ваљева и Обреновца. Обреновчани су после надмоћније игре победили домаће са 3:0. Голове су дали Христић (2) и Јосић Продан.

У другој утакмици састали су се тимови Артиљериског центра и „Вистада". Артиљериски центар победио је са 1:0. Момчад „Вистада" играла је веома пожртвовано. Сви играчи, који по цео дан раде у фабрици, играли су пожртвовано и лепо.

РЕГРУТНИ ЦЕНТАР НИШ—ЛЕСКОВАЧКА КОМАНДА ПОДРУЧЈА 4:3

У недељу је одиграна утакмица између репрезентације регрутног центра Ниш и Лесковачке команде подручја. Нишлије су однеле тешку победу од 4:3. Игра није била жива. Лесковачки тим показао је нешто слабију игру. На терену су се истакли Буда и Шаби.

МЕСНИ УСАОС—I ЧЕТА КОМАНДЕ МЕСТА ВАРВАРИН 6:5

Комбиновани тим месног одбора УСАОС-а и радника, запослених на изградњи моста, после равноправне игре подлегао је тиму команде места Варварин са минималним резултатом од 6:5. Победоносни гол пао је у последњем минуту игре. Најбољи играч на терену био је друг „Ћира" који је сам дао четири гола.

ТУРНИР РАДНИЧКИХ КЛУБОВА

У недељу пре подне на игралишту Баска одржан је мали фудбалски турнир између радничких клубова. Резултати су следећи:

„Слобода"—„Борац" 4:3 (2:0)

„Графичар"—„Раднички" 3:3

Керешевић стиже на циљ

КУЛТУРНА ГРУПА ИВЕ-ЛОЛЕ РИБАРА

Трећег дана Светске омладинске недеље, посвећеном култури, 23 марта, приредила је Централна уметничка група УСАОЈ своју велику приредбу на Коларчевом универзитету у Београду. Приредби су присуствовали претставници Југословенске армије, Др. Иван Рибар, претставници иностраних омладинских делегација, омладински руководиоци и велики број омладинаца и омладинки. Приликом овог свечаног иступа, Централна уметничка група добила је име народног хероја, палог омладинског првобораца Лоле Ивана Рибара.

Приредбу је отворио друг С. Комар, претседник УСАОЈ-а који је у кратким потезима оцртао значај и задатке ове уметничке групе, као и њене напоре и постигнуте резултате. Друг Комар је на завршетку рекао: „Ми смо уверени да ће другови и другарице, чланови ове уметничке групе, носити часно назив који су добили и да ће у свом раду радити исто онако, као што је то радио Иво Лола Рибар, тј. тежити свим својим снагама коначном извојевању пуне слободе и равноправности својим народима и да ће на тај начин постати средиште културно-просветног рада омладине, а тиме дати пример правилном раду омладине Југославије".

Затим је друг претседник Др. Иван Рибар умољен да каже неколико речи. Друг Др. Иван Рибар топло се захвалио на части која је указана његовом сину и место њега изразио љубав и поверење омладинцима. Он је нагласио да је слободољубива омладина била један од стубова у великој народно-ослободилачкој борби и да је она „доказала своју снагу, која је вечна и неисцрпива". Ову снагу дала је нашој омладини неисказана љубав за слободу и отаџбину. Друг Др. Иван Рибар рекао је завршавајући свој поздрав: „Никад омладина није тако поносно ишла новим друмом, као што то данас иде, под вођством свога друга Тита. Она је велики и неисцрпиви резервоар снаге, која ће храбрити и давати потстрека не само осталој омладини данас, не само пионирима, већ и оној омладини која тек има да дође".

Затим је узео реч друг Љубивоје Аћимовић, вођа Централне уметничке групе УСАОЈ-а — Ивана Лоле Рибара, и дао обећање у име осталих чланова да ће часно носити име свог великог палог друга, не само радом у својој земљи, већ и ван граница наше отаџбине. Затим се захвалио Др. Рибару, „великом оцу, великог нашег Лоле Рибара".

После тога, чланови Централне уметничке групе показали су кроз обилан и дугачак програм своје резултате на пољу уметничког стварања. Кроз цео програм вејала се снага, полет, борбеност и зрелост. Поједине тачке, нарочито хор, певачи и рецитатори били су на великој и правој уметничкој висини. Националне игре игране су младалачки, скромно и достојанствено, са пуно смисла за ритам и дух наше народне игре. Национални костими били су богата слика нашег богатства у народним рукотворинама. На крају је дат кореографски приказ из „Бачког растанка" од Б. Радичевића, који је својом симболиком, својом топлином и шароликошћу дао живу слику братства и јединства наших народа.

Омладинци из Централне уметничке групе показују велику озбиљност у извршењу поверених им задатака. Они на уметничком пољу исто толико ударнички раде, као што то раде остали другови на другим пољима рада. И само кроз овакав рад, они ће постати заиста носиоци и пример правилног уметничког развоја наших надарених омладинаца, само тако они ће успети да велике речи и велику снагу народне борбе пруже своме народу у живој речи и слици и да своју отаџбину достојно претстављају у иностранству.

J.

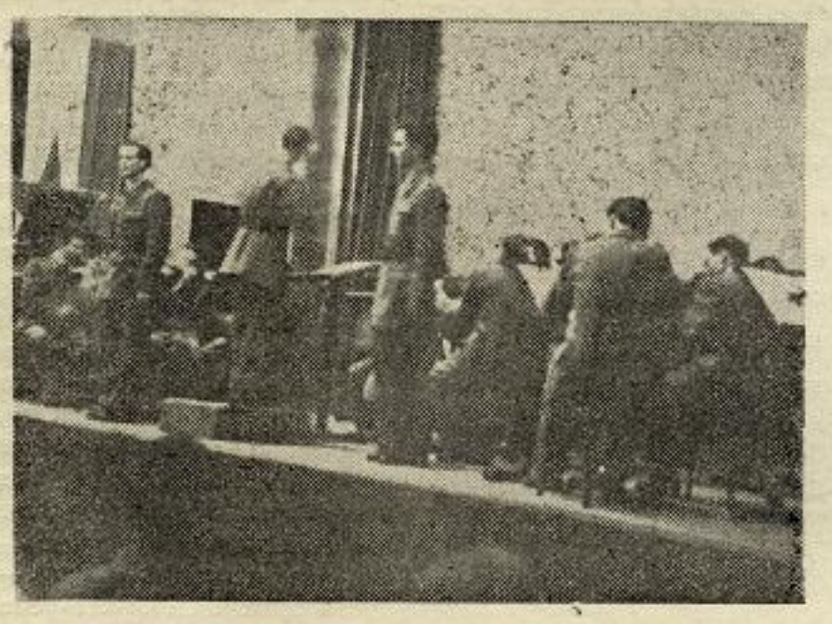
Повратак југословенских књижевника из Бугарске

Југословенски књижевници отпутовали су данас 23 марта у 17 часова за Београд.

Лист „Отечествени фронт" доноси чланак бугарског књижевника Николе Фурнаџијева посвећен југословенским књижевницима, гостима бугарског Савеза књижевника. Исто тако и лист „Земљоделско знање" донео је данас чланак Константина Петманова о гостовању југословенских књижевника у Бугарској.

Делегати југословенских синдиката напуштају Софију данас после подне.

(Радио Софија)

Са приредбе Централне уметничке групе УСАОЈ-а

Жене научници у Совјетском Савезу

Москва 23 марта

На листи совјетских жена — научника налази се знатан број претставница совјетског оријента, где је већина жена пре револуције била неписмена. Међу младим члановима совјетске Академије наука у Москви, који се припремају за научнички рад, има 54 Казашкиње, 20 Киргискиња, 15 Туркменки и много других претставница источних народности.

Татаркиња Рабига Каркимова није уопште знала руски језик и једва је могла да пише на свом матерњем језику. Захваљујући могућностима које је Совјетски Савез пружио сваком појединцу, она је завршила школе и универзитет, на коме је учила филологију. Млада жена данас одлично говори руски, казашки, киргиски, башкирски, азербеџански и турски и припрема се да брани докторску тезу.

Тридесетогодишња Таџикиња Саро Јусупова припрема се да полаже докторат из минерологије. Дипломирала је на три више школе и написала 30 научних дела. Она је кћи простога сељака. Академик Александар Ферсман, под чијом директивом Јусупова припрема тезу, хвали научни рад своје ученице.

Професор биологије Газија Сакнулуна, млада Татаркиња, написала је неколико студија о физиологији нервног система.

Карта

Светла аутомобилских фарова се њишу по беспутном терену. Чини нам се да то не иду аутомобили, него да се рибарски чамци крећу ка обали. Најзад, камиони и аутомобили избијају на друм и журе даље, покушавајући да надокнаде изгубљено време. Неки шофери скрећу у варошицу и траже пољску базу за оправке где би могли оправити оштећене делове својих аутомобила и извршити преглед мотора после тешке пловидбе по мору блата.

Док се аутомобили оправљају, код команданта базе Григорија Ивановића Ахремчика окупљају се случајни гости. Зидана пећ равномерно зрачи топлоту. Електрична сијалица над столом шири јаку светлост. Озебли гости се греју и радознало посматрају један другога. Сваки би хтео да сазна где су се раније борили људи с којима се он данас случајно упознао. Можда су се срели на Висли или Дњепру, или су, можда, били суседи на положајима код Кијева или Лавова. Брзо се врши међусобно упознавање. Домаћин — капетан Ахремчик је Белорус. Он развија огромну карту састављену од многобројних секција и показује своју Борисовку. Чак и онај који никада није био у том крају може лако да замисли колико је то место забачено. До најближе жељезничке станице има 40 километара. Кроз пусте шуме и мочваре, које се протежу унаоколо, кривуда речица Птич.

— Дивљина! — рече неко од гостију.

Међутим, човек који је изговорио ту реч трже се и ућута, бојећи се да се није незгодно изразио, пошто свако воли своје родно место.

— Дивљина? — понови Григорије Ивановић. — Па разуме се, није варош. Важно је, међутим, нешто друго. И поред тога што у Борисовки живи 140 породица, Немци нису могли наћи никога ко би пристао да ступи у њихову полицију. Морали су за ту сврху да доведу из друге области неког подлог човечуљка који се звао Муха.

Капетан је причао о свом старом оцу који је у току многих ноћи прелазио чамцем преко Птича да би отишао партизанима и од њих преузео летке које је после тога растурао по целој области; о свом другу из детињства који је с групом родољуба једног ведрог сунчаног дана напао немачки гарнизон у Борисовки побио око 100 фашиста.

Борисовка... забачени мочварни крај... Немци су се плашили овог села. Оно је освештано подвизима. Његово име није упрљано ниједним срамним делом. Људима који су стајали нагнути над картом учинило се као да се мала, скоро неприметна тачка на листу хартије претворила у пламичак који гори, привлачи к себи, греје.

А зар само Борисовка? Млади артиљерац се сећа слепца из Афанасјевке кога су сви звали — „партизан".

Када је јединица упала у село он ју је први дочекао и од тога дана се није одвајао од бораца. За време вежби артиљераца он би увек сео на неки брежуљак, сагао главу и ослушкивао осмехујући се. Изгледало је да познаје сваки топ по гласу. После завршеног гађања он је пришао поручнику и рекао:

— Добро су данас гађали, Василије Ивановићу! Зар не?

— Доста добро, тачно.

— Ето и ја осећам.

Касније, у данима битака на курском луку, фронт се примакао Афанасјевки. Она и раније није била много удаљена од предњег краја линије фронта. Битка се водила неколико километара далеко од села. Борба је била тако огорчена, да је код сваког топа батерије остао само по један човек. Одједанпут смо видели да право према положају, по спаљеном и гранатама преораном пољу, спорим и опрезним кораком слепца иде „партизан". Он као да се уопште није плашио смрти. Изгледало је као да је по гласу препознао наше топове. Он остаде на положају. Без журбе, пажљиво, не кријући се од метака, мало сагнуте главе, ослушкујући преносио је он топовске гранате.

То вам је село Афанасјевка! А ко га је знао пре рата?

Сада се сваки од нас сетио неког догађаја, малог сеоцета чије је успомене заувек задржао у срцу и људи за које раније није нико знао.

— Ех, кад бих могао да нађем Владимировку! — рече тенкиста из гардиске јединице.

Али бјелгородске секције нема.

— Када смо били у Владимировки, нашем команданту приђе нека мала, рђа девојчица. Звала се Нађа. Она је са тако озбиљним и свечаним изгледом пружила команди ру једну књигу увијену у хартију, као да је то било богзна шта, у најмању руку нека светиња.

Када смо погледали видели смо да је то обичан уџбеник историје СССР-а.

Девојчица нас је гледала право у очи. Она је сва поцрвенела и чекала је да нешто кажемо, као да смо ми морали то да учинимо.

— Па хвала ти — рече командант. — То је корисна ствар, требаће нам.

Касније смо сазнали историју уџбеника и историју девојчице и увидели смо да је девојчици требало упутити сасвим друге речи.

...У школи је било наређено да се све слике у уџбеницима премажу мастилом. „То је наредба команданта" — поновила је учитељица не гледајући децу.

Нађа је дошла кући и узела перо и мастило, али јој је рука била као узета. Тако је она седела за столом до дубоко у ноћ, а када је ујутру пошла у школу, оставила је књигу недирнуту код куће. Пошто је прегледала уџбенике, учитељица се наже према Нађи и тихо јој рече:

— У Обојану су стрељали три такве девојчице. Запамти то.

Нађа је размишљала до увече. Она је седела ћутке, ни с ким не говорећи. Најзад је одлучила. Књигу је ставила у велики оковани сандук који је затим закључала. Још су јој одјекивале у ушима страшне учитељичине речи: „У Обојану су стрељали три такве девојчице!" Не облачећи се Нађа истрча на улицу. Газећи по блату и снегу који се топио она стиже до потока и баци кључ од сандука у воду. Разиђоше се кругови усталасане воде. Њој се учини као да су се нека врата отворила и залупила. Црнила се дубока, хладна вода.

Сада је била мирна. Када би се год пробудила ноћу, њој се чинило да нешто светли у мраку као да из гвожђем окованог сандука допире светлост поштених совјетских речи, совјетске истине, за коју ће можда бити потребно да се умре.

— А шта је било са девојчицом? — упитамо ми.

— Наша јединица је ослободила село. Ето, тиме се све свршило.

...Карта је лежала на столу. Ми смо стајали нагнути над њом. Били смо замишљени. Поља, шуме, села, градови, реке, потоци. Сва наша огромна земља. Борисовке, Афанасјевке, Владимировке — огромна, света совјетска земља. Земља хероја. Некада, пре рата припремала се израда рељефне карте Совјетског Савеза за велику изложбу. Требало је да се огромним рубинима обележе Москва и Љењиград.

Сада би морали обележити драгим камењем сваки метар наше земље. Сваки метар освештан делима хероја, крвљу хероја.

Напољу је била зимска ноћ. Нама се чинило да су заједно са картом ушли у собу дах Отаџбине и делић наше велике земље без краја и свршетка и све нас загрејали својом топлином.

„Правда" **А. Шаров**

ЗАДАЦИ ПОСТАВЉЕНИ НА ПИОНИРСКОЈ СМОТРИ

У свима градовима и селима, у сваком крају наше земље Пионирски дан био је манифестација повезаности наших пионира са фронтом борбе и рада, жеље за што чвршћим јединством са пионирима осталих наших народа. На пионирској смотри у Београду Др. Синиша Станковић, претседник АСНОС-а изнео је задатке које треба да изврше пионири да би допринели коначној победи над непријатељима. Живот пионира треба да буде испуњен радом, кроз који ће они најбоље моћи да се одуже онима, који су пали у борбама за бољу и срећнију будућност, радом којим ћемо моћи да подигнемо наше разрушене радионице, наша попаљена села, да засејемо наше опустошене њиве. Исто тако учењем постаће достојни грађани наше земље, а песмом и радошћу учиниће да и старијима рад постане лакши и милији. Извршавањем ових задатака они ће допринети ослобођењу и напретку наше нове Југославије. Својом часном пионирском речју пионири су обећали да ће их извршити, а већ показаним резултатима у раду пре Светске омладинске недеље доказали су да су спремни да помогну својој земљи у сваком тренутку и на сваком пољу рада.

Буба Вукићевић: Скица са пионирске смотре

Пионирски дан у крушевачком округу

У крушевачком округу 23 ов. мес. одржан је Пионирски дан. У свима местима протекао је у низу успелих приредаба и манифестација. У самом Крушевцу одржан је митинг, на коме су говорили претставници свих организација и седам пионира, од којих су Ћира Глигоријевић, Олга Рашковић и Поша Станковић својим говорима нарочито одушевили своје другове.

Пионири из села Дворана, Дравиње и Велике Дренове спремили су пакете које су тога дана послали рањеницима. Пионири Врњачке Бање ишли су на гробове партизана у селу Попини, где им је предата пионирска застава.

Приредбе које су дали у Александровцу, Ражњу, Врњачкој Бањи, Великој Дренови и самом Крушевцу биле су испуњене успелим рецитацијама и партизанским песмама. Најуспелија приредба одржана је у Крушевцу.

Приредба у Лесковцу

У току припрема за Светску омладинску недељу дали су пионири Лесковца једну врло успелу приредбу. Програм је био доста тежак, али су га они ипак добро извели. Међу најуспелије тачке спада скеч „Поробљена Србија" и позоришни комад „Робијаши под окупацијом". Приход са приредбе, 22.000 динара, послали су УСАОЈ-у.

Песма пионира

Ми смо мали, ал смо ипак
способни за борбу
ми нећемо само ко пре
да носимо торбу.

Ми хоћемо да сви знате
ко су пионири,
а не само да нам глава
из буџака вири.

И ми смо вам партизани
што волимо Тита
и хоћемо да нас чују
наша да се пита.

А кад дође наш друг Тито
и запита шта смо
ми радили за све време
рећи ћемо гласно:

„Ми смо били ударници
испунили завет,
учили смо, радили смо,
слушали твој савет."

ДУРКО

Борски пионири

Дугачка зелена барака са много прозора. Весело кulја дим у прохладно мартовско јутро. На перону пред улазом смех и ларма. Рашчупане још поспане главице покушавају да се уреде и смире. То је строј пионирске чете, Борског рудника, која сваког јутра чим засвира сирена полази на рад и својим малим слабим ручицама помаже великом делу обнове. Шта све раде тамо на послу, питам једног малишана са талијанском капом, која му је пала преко ушију.

— Ти сигурно друже, ниси одавде кад не знаш шта радимо и где идемо, одговара ми он озбиљно.

— Идемо, брате, у рудник. Помажемо при рашчишћавању рушевина. Преносимо цигле, скупљамо старо гвожђе. Старији другови поносни су са нама. Строј је напослетку срећен и полази се. Нежан глас почиње песму, а остали прихватају. Дочекује их звиждук сирене — на посао се мора доћи на време.

Пред улазом гужва.

— Пусти нас друже, ми хоћемо пре од других да почнемо, објашњава мали начелник стражару на вратима.

Тако почињу њихови дани. На хиљаде цигала је пренето на одређено место. Пионири су свуда први.

Највреднији су они беспризорни — до јучерашњи улични мангупчићи. — Заклели су се да неће више псовати. Ако је по неко пушио одрекао се и тога. Много су вредни. Њих око 40, пошто су то махом деца без родитеља, хране се и спавају у своме дому. Васпитачи не могу да их се нахвале. Али није то

баш увек тако било. Испочетка су били вредни, али су били много непослушни. Псовали су и викали, нарочито једна групица од 4—5. Васпитач је имао муке са њима. Кад није ништа помогло, рекао им је да су рђава деца, да нису пионири, јер пионири нису такви. Те ноћи док су главице, уморне од дневног рада, почивале на постељама, њих петорица су се скупили и нешто дуго и дуго шаптали. Лица су била озбиљна. Изгледа да је нека одлука донешена. И тад су пошли. Онако босоноги и голишави скупили су се пред вратима васпитача и бојажљиво закуцали.

— Шта је другови, тако касно? промолио је васпитач главу кроз отшкринута врата. — Хајде с нама, друже, да ти нешто кажемо. Пошли су затим сви дугим ходником у главну салу. Са зида се осмехивао Тито. Деца су озбиљно погледала у слику и пришла јој. Завладала је мала забуна. Сваки је хтео нешто да каже, а били су много збуњени. Најхрабрији се издвојио, пришао васпитачу, узео га за руку и подигавши своју малу руку у правцу слике рекао испочетка тихо, да се једва чуло, а затим све јаче: „Друже, заклињемо ти се, ево овде, пред сликом нашег друга Тита, да ћемо од сада бити најбољи и најпослушнији, да ћемо у свему предњачити. — Хоћемо ли другови?" Обратио се групи око себе. — Хоћемо! Хоћемо! узвикнули су, а озбиљне црте лица и очи, које су сијале нарочитим сјајем, потврђивале су њихове речи. Затим су дуго и дуго гледали у слику. Њихове усне мицале су се као на молитву. Још су нешто немо обећавали другу Титу, али то нису хтели гласно да кажу. Очи су им се после тога јаче закресиле, малишани су се насмејали и гурајући се побегли у своје собе. Од тога дана они су најбољи. С поносом говоре како су се заклели и да заклетву ни за живу главу неће погазити.

Кад дођу сви пионири, а њих има око 1200 — дом брује као кошница. Чистоћа и уредност су на завидној висини. Имају шах и пинг-понг секцију. У слободном времену у сали за шах — озбиљна лица, у највећој тишини прате малишани потезе играча. Ја сам са једним малим пиониром играо и изгубио сам.

— Видиш друже — рекао је поносно он — ми смо добри ђаци, ми знамо да играмо шах, ми добро и радимо — ми смо добри пионири.

М. Чангаловић

Други

Био са више ил' мање дара
ил' диз'о чекић, тјерао плуг
ма какав био, само да ствара
зови га вјечно: ти си ми друг.

Па био богат ил јадан, бједан
не буди никад њему на руг
и он је ствараo, од тих је један
зови га вјечно: ти си ми друг.

Труди се увјек силама свим
и ради; враћај, бораца дуг
буди им нада; захвалан син
па гордо реци: и ја сам друг.

ДРАГ. П. БОШКОВИЋ
ученик III разр. гимн.

Пионир-делегат из војске говори на смотри

★

Московска позоришта за децу

За време пролећних ферија московска позоришта приказаће школској деци своје најбоље комаде. Свако позориште уводи за школску децу две преподневне и једну поподневну претставу. Сем тога предвиђени су у позориштима састанци младих гледалаца са редитељима и глумцима. Глумци ће наступити и у пионирским домовима. Ученици музичких школа приредиће концерте.

(ТАСС)

Уредништво и администрација: Београд, Краљевића Томислава 11 — телефони: 44-204 и 44-472. — Штампарија „Млади борац", Београд, Милоша Великог 14